

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0358/2013

29. 10. 2013

ZPRÁVA

o evropské technologické a průmyslové základně obrany
(2013/2125(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Michael Gahler

Navrhovatel stanoviska(*):

Jean-Pierre Audy, Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

(*) Postup s přidruženými výbory – článek 50 jednacího řádu

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
MENŠINOVÉ STANOVISKO	15
STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU.....	16
STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ	24
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	28

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropské technologické a průmyslové základně obrany (2013/2125(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na hlavu V Smlouvy o Evropské unii (Smlouvy o EU) a zejména na její články 21, 42, 45 a 46, a dále na články 173, 179–190 a 352 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a protokol č. 10 této smlouvy,
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dnů 13. a 14. prosince 2012 a na postup, který vyústil v přípravu zasedání Evropské rady věnovanému otázkám obrany, které je plánováno na 19. a 20. prosince 2013,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. července 2013 s názvem „Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti“ (COM(2013)0542),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. prosince 2007 s názvem „Strategie pro silnější a konkurenceschopnější evropský obranný průmysl“ (COM(2007)0764),
- s ohledem na evropskou bezpečnostní strategii, kterou přijala Evropská rada dne 12. prosince 2003, a na zprávu o jejím provádění schválenou na zasedání Evropské rady konaném ve dnech 11. a 12. prosince 2008,
- s ohledem na prohlášení o posílení evropské bezpečnostní a obranné politiky, které Evropská rada přijala dne 12. prosince 2008, a na prohlášení o posílení kapacit, které Rada přijala dne 11. prosince 2008,
- s ohledem na strategii pro evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany, kterou přijal řídicí výbor Evropské obranné agentury dne 14. května 2007,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2011/411/SZBP ze dne 12. července 2011, kterým se vymezuje statut, sídlo a provozní řád Evropské obranné agentury a kterým se zrušuje společná akce 2004/551/SZBP¹,
- s ohledem na směrnici 2009/81/ES o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti²,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 22. listopadu 2012 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky³ a ze dne 14. prosince 2011 o dopadu finanční krize na odvětví obrany v členských státech EU⁴,

¹ Úř. věst. L 183, 13.7.2011, s. 16.

² Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76.

³ Přijaté texty, P7_TA(2012)0455.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2011)0574.

- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční záležitosti a na stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A7-0358/2013),

Pro akceschopnou společnou bezpečnostní a obrannou politiku je nutná silná evropská technologická a průmyslová základna obrany

1. připomíná, že pro akceschopnou společnou bezpečnostní a obrannou politiku je nutné mít k dispozici silnou evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany, která je klíčovým prvkem schopnosti Evropy zajistit bezpečnost svých občanů a chránit své hodnoty a zájmy; poukazuje na to, že odvětví obrany je významným zdrojem růstu a inovací, což jsou klíčové prvky stability a bezpečnosti; domnívá se, že vytvoření a rozvoj konkurenceschopné evropské technologické a průmyslové základny by mělo patřit ke strategickým prioritám EU;
2. připomíná rozsah operačních ambicí, o němž se hovoří v prohlášení Rady ze dne 11. prosince 2008 o posílení schopností, a civilní a vojenské úkoly vymezené v čl. 43 odst. 1 Smlouvy o EU; připomíná závazek členských států, že budou své vojenské schopnosti zdokonalovat; vyzývá Evropskou radu, aby za tímto účelem zahájila rozvoj evropské politiky schopností a vyzbrojování, jak je uvedeno v článku 42 odst. 3 SEU;
3. konstatuje, že zatímco některé třetí země, jako je Čína, Indie, Brazílie a Rusko, vydaje na obranu zvyšují, EU svůj rozpočet v této oblasti snižuje; upozorňuje na měnící se světové strategické prostředí, snižování rozpočtů na obranu, především v důsledku hospodářské a finanční krize, na stále rychlejší tempo technologických inovací a na skutečnost, že evropské podniky působící v oblasti obrany se s touto situací vyrovnávají tím, že kladou důraz na vývoz do třetích zemí, což s sebou přináší předávání citlivých technologií a práv k duševnímu vlastnictví a přesun výroby mimo EU;
4. je znepokojen snížením investic v oblasti obrany a vyzývá členské státy, Evropskou obrannou agenturu a Komisi, aby přijaly protiopatření v reakci na skutečnost, že evropská technologická a průmyslová základna obrany bude stále více vystavována riziku kontroly a omezování ve svých činnostech ze strany třetích stran s odlišnými strategickými zájmy; naléhavě vyzývá členské státy, aby posílily evropskou průmyslovou spolupráci s cílem zajistit strategickou nezávislost v nejvyšší možné míře tím, že vyvinou a vyprodukují účinné vojenské a bezpečnostní schopnosti za použití těch nejvyspělejších technologií;
5. zdůrazňuje, že po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se působnost politiky EU v oblasti průmyslu, vesmíru a výzkumu rozšířila i na záležitosti obrany; poukazuje na to, že programy Unie v dalších oblastech, jako je vnitřní bezpečnost, bezpečnost hranic, zvládání katastrof a rozvoj, přináší značné naděje na společný rozvoj kapacit souvisejících s těmito politikami a na provádění misí SBOP;
6. připomíná, že je nutné pokročit v konsolidaci evropské technologické a průmyslové základny obrany, a upozorňuje na to, že s ohledem na zvyšující se komplexnost a ceny technologií, rostoucí mezinárodní konkurenci, snižování rozpočtů na obranu a omezování

objemu výroby existuje v oblasti obrany rozsáhlý prostor pro mnohonárodní projekty, přičemž v žádném členském státě již nelze zaručit udržitelnost obranného průmyslu pouze na vnitrostátním základě; vyjadřuje politování nad tím, že ačkoli v evropském kosmickém průmyslu bylo dosaženo jisté úrovně koncentrace, pokud jde o námořní a pozemní vybavení, tam panuje stále v naprosté většině roztržitost na vnitrostátní bázi;

7. zdůrazňuje, že budování evropského obranného průmyslu by mělo ve všech členských státech probíhat udržitelně a na základě stávající průmyslové infrastruktury a pevně stanovených norem evropských průmyslových politik uvedených v článku 173 SFEU, a nikoli pouze podle zásady volné hospodářské soutěže;
8. připomíná členským státům EU, vysoké představitele, místopředsedkyni Komise, Evropské komisi a Evropské obranné agentuře, že více než dvacet let po studené válce a poté, co byly k dispozici relativně vysoké vnitrostátní rozpočty na obranu, nebyly členské státy EU schopny splnit helsinské základní cíle ani jiné cíle týkající se rozvoje společného vojenského potenciálu;
9. připomíná, že chce-li si Evropa udržet spolehlivý bezpečnostní a obranný průmysl, musí její členské státy koordinovat své rozpočty na obranu, čímž se předejde zdvojení činností a posílí se společné výzkumné programy;
10. poznamenává, že navzdory krizi a rozpočtovým škrtnům evropští občané nadále požadují koordinaci a spolupráci v oblasti evropské obrany a průmyslu, které vnímají jako faktor zajišťující bezpečnost, efektivitu a úspory;
11. poukazuje na sdělení Komise ze dne 24. července 2013 a na zprávu vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise ze dne 15. října 2013 o společné bezpečnostní a obranné politice; za politováníhodnou pokládá skutečnost, že Komise a Evropská služba pro vnější činnost nevydaly společné evropské prohlášení v rámci příprav na vrcholnou schůzku Evropské rady věnovanou otázkám obrany, která se bude konat v prosinci tohoto roku; očekává konkrétní legislativní návrhy Komise ohledně toho, jak mají být využívány evropské strukturální investiční fondy, evropská síť „Enterprise Europe Network“, Evropský sociální fond a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, aby se zajistilo, že se bude obranný průmysl rozvíjet ve všech částech Evropské unie rovnoměrně;
12. připomíná, že Komise a ministři obrany EU již v roce 2007 zdůraznili nutnost přijmout v této oblasti neprodleně opatření, což podložili sdělením Komise a strategií Evropské obranné agentury pro evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany; s politováním pohlíží na promarněné příležitosti po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost pravidelně předkládat zprávy o provádění a aktualizovat strategie; považuje za politováníhodné, že nové sdělení nezohledňuje dosavadní strategie; vyzývá Komisi a Evropskou obrannou agenturu, aby na základě předchozích zkušeností vytvořily v budoucnu společnou strategii pro evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany;
13. na základě vlastního všeobecného hodnocení se domnívá, že obě strategie byly provedeny nedostatečně, jelikož evropská technologická a průmyslová základna obrany není jednotně chápána, což je způsobeno rozdílnými zájmy jednotlivých států a průmyslových odvětví a přetrváváním zavedených zvyklostí jednotlivých států ve zbrojním odvětví; bere na

vědomí, že některé členské státy nemají vlastní vnitrostátní obranný průmysl ani vysoce specializovaná odvětví usilující o získání celosvětově ekonomicky nejvýhodnější nabídky, že méně konkurenční obranný průmysl jiných členských států dává přednost vnitrostátním dodavatelským řetězcům a že jiné státy mají silnější vnitrostátní obranný průmysl schopný obstát ve tvrdé celosvětové konkurenci;

14. vítá rozhodnutí Evropské rady zařadit posílení obrany Evropy na pořad jednání prosincové vrcholné schůzky; vyzývá Evropskou Radu, aby poskytla nový ambiciózní impuls, kterého je tolik třeba, a aby stanovila pokyny, hlavní politické priority a harmonogramy pro podporu skutečně evropské technologické a průmyslové základny obrany, jež bude doprovázena vhodnými opatřeními pro budování integrity a důvěry, jejímž hlavním aspektem bude budování kapacit, jež bude podporovat synergii, zajistí účinné využívání omezených zdrojů, zamezí zdvojování činností a bude integrovaným a konkurenceschopným subjektem na celosvětovém trhu;

Sladění požadavků a konsolidace poptávky

15. považuje za politováníhodné, že v minulosti vynaložené úsilí na konsolidaci poptávky nezlepšilo situaci, pokud jde o roztržitost poptávky v EU, kde je v oblasti obrany 28 zákazníků a ještě větší počet zákazníků se zájmem o výroby pro civilní a vojenské účely; vyjadřuje politování nad tím, že plán rozvoje kapacit Evropské obranné agentury přinesl jen omezené výsledky; vyzývá proto Evropskou radu, aby zahájila přezkum evropské obrany a zajistila faktickou koordinaci vnitrostátního plánování v oblasti obrany na úrovni EU; na základě tohoto posouzení vyzývá vysokou představitelku pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, aby zahájila rozsáhlý proces, jehož cílem bude vypracovat bílou knihu o evropské bezpečnosti a obraně, která zajistí větší efektivitu, pokud jde o strategické ambice a rozvoj kapacit v EU;
16. vyzývá členské státy, aby se více zabývaly možnostmi sladění a společného plánování dlouhodobého řízení svých obranných kapacit ve spolupráci s Evropskou obrannou agenturou; domnívá se, že vysoká míra synergie vedoucí ke společné evropské politice schopností a vyzbrojování, jak je uvedeno v článku 42 SEU, je předpokladem pro to, aby harmonizace vojenských požadavků vedla k harmonizaci nákupu vybavení mezi členskými státy EU, což vytvoří podmínky, které umožní úspěšnou nadnárodní restrukturalizaci obranného průmyslu v Evropě na základě poptávky;
17. bere na vědomí proces plánování obrany Severoatlantické aliance, v jehož rámci členové aliance, k nimž patří 26 evropských spojenců, ve vhodných případech koordinují svou činnost tak, aby zajistili náležitý rozvoj a zachování obranných schopností s cílem řešit budoucí výzvy; konstatuje, že Severoatlantická aliance již dlouho uznává nutnost úzké spolupráce s průmyslem, mimo jiné kvůli rozšiřování požadavků na vojenské schopnosti, především co se týče normalizace a interoperability, a rovněž v zájmu podpory technologické a průmyslové spolupráce v oblasti obrany na transatlantické úrovni;

Průmyslová politika

18. domnívá se, že cílem evropské průmyslové politiky v oblasti obrany by mělo být optimalizovat potenciál členských států pomocí koordinace rozvoje, využívání a udržování řady schopností, zařízení, vybavení a služeb za účelem provádění celé škály

úkolů, včetně těch nejnáročnějších, a pomocí posílení evropského obranného průmyslu, podpory spolupráce v oblasti výzkumu a technologií a rozvoje programů spolupráce zaměřených na vybavení;

19. uznává význam evropského obranného průmyslu pro inovaci a růst, jež přímo nebo nepřímo vytvářejí přibližně 400 000 pracovních míst v Unii; zdůrazňuje, že v době, kdy evropská obrana čelí po ekonomické stránce několika problémům, je zapotřebí nový přístup, který předejde zdvojování činností a povede k větším úsporám z rozsahu a větší odvětvové konkurenci;
20. domnívá se, že nadešel čas podporovat dobrovolný přístup k řešení roztržitosti evropského průmyslového trhu v oblasti obrany a napomáhání jeho konsolidaci (a zahájení jeho harmonizace), pokud jde o nabídku a poptávku, pravidla a normy, a že je rovněž čas investovat do integrované a udržitelné průmyslové politiky založené na výzkumu, inovaci, rostoucí účinnosti využívání zdrojů, strategii v oblasti surovin, posilování malých a středních podniků a rozvoji regionálních sítí; plně podporuje úsilí Komise týkající se posílení vnitřního trhu v oblasti obrany a bezpečnosti na základě vhodné pomoci malým a středním podnikům, které hrají důležitou úlohu, pokud jde o inovaci, rozvoj specializovaných kapacit a o nejmodernější technologie a vytváření pracovních míst v rámci strategie „Evropa 2020“;
21. domnívá se, že je důležité, aby členské státy zintenzívnily spolupráci, a vypořádaly se tak s výzvami v oblasti průmyslu, a poznamenává, že v důsledku rozpočtových omezení a rostoucí celosvětové konkurence jsou pro EU nezbytná vnitřní partnerství a jiná uskupení, jakož i sdílení úkolů; podporuje Evropskou obrannou agenturu v jejím úsilí o podporu regionálních uskupení;
22. domnívá se, že trhy v oblasti obrany by měly být uznány specifickými vzhledem ke kontrolám vývozu a povinnostem souvisejícím s nešířením zbraní a vzhledem k tomu, že se na ně vztahují požadavky na přísnou důvěrnost, k omezenému počtu společností dodávajících zboží na tyto trhy a ke skutečnosti, že poptávky přicházejí téměř výhradně od vlád;
23. domnívá se, že odvětví obranného průmyslu je velmi specifické vzhledem k tomu, že vývoj výrobku v této oblasti trvá dlouho, že systémy je nutné zachovat v provozu i několik desetiletí, vzhledem k vysokým a rostoucím nákladům na programy a konečně ke skutečnosti, že uvádění výrobků na trh je silně závislé na vládách členských států;
24. podporuje potenciál a dvojího užití výrobků bezpečnostního a obranného průmyslu, a to zejména v oblasti vesmíru, námořnictva, letectví a telekomunikací; zdůrazňuje, že obranný průmysl je důležitou hnací silou vyspělých technologií, které budou později využity pro komerční účely;
25. naléhavě žádá Evropskou radu, aby evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany podporovala všemi možnými prostředky, a za tímto účelem především jasněji vymezila její rozsah, zejména pokud jde o zúčastněné strany, a to tím, že jim udělí zvláštní status evropského hospodářského subjektu působícího v odvětví obrany;
26. požaduje, aby evropské hospodářské subjekty působící v odvětví obrany získávaly tento

status v závislosti na přidané hodnotě, kterou Evropě skutečně přinášejí, jak z technologického, tak ze socioekonomického hlediska; domnívá se proto, že pouze tyto subjekty by měly mít prospěch z evropských programů;

27. domnívá se, že koncepce evropských hospodářských subjektů působících v odvětví obrany by měla být uznána a že v zájmu jejich ochrany by měla být splněna racionální kritéria týkající se zaměstnanosti, vědecké a technologické odbornosti, rozhodování a výroby v rámci EU;
28. vyzývá členské státy, aby své technologické a průmyslové základny v oblasti obrany a svá střediska excelence rozvíjely v rámci klíčových technologií a aby jim poskytly účinné mechanismy společné správy v rámci Evropské unie, a prohloubily tak vzájemné propojení těchto zařízení;
29. naléhavě žádá členské státy, aby podněcovaly spolupráci mezi předními společnostmi v odvětví obrany a univerzitami; zdůrazňuje, že prostřednictvím této spolupráce lze rozšířit univerzitní znalostní základnu;
30. vyzývá členské státy a Komisi, aby minimalizovaly nadbytečné regulační překážky, zlepšily dialog mezi podniky činnými v odvětví obrany a podpořily jejich racionalizaci s cílem umožnit jim získat vybavení, které nejlépe odpovídá jejich požadavkům na výkonnost a náklady; vyzývá k bezodkladné restrukturalizaci evropských společností, která umožní překonat vnitrostátní překážky a získat globální perspektivu;
31. domnívá se, že malé a střední podniky, které navrhují a vyrábí řadu inovativních produktů, mají pro zachování a upevnění evropské technologické a průmyslové základny obrany velký význam; konstatuje, že roztržitost evropského trhu v oblasti obrany omezuje schopnost malých a středních podniků prodávat své výrobky; vyzývá členské státy, Evropskou obrannou agenturu a Komisi, aby společně rozvíjely způsoby a prostředky, jimiž lze udržitelným způsobem posílit malé a střední podniky a usnadnit jejich přístup k zakázkám v oblasti obrany; zdůrazňuje, že společný systém normalizace a certifikace by byl přínosem pro evropské podniky, včetně těch malých a středních, jelikož by jim usnadnil přístup na evropské a mezinárodní trhy, vytvořil pracovní příležitosti a rozšířil přístup k finančním prostředkům EU;

Nutnost společného přístupu k normalizaci a certifikaci

32. připomíná, že normalizace obranného vybavení má zásadní význam pro vytvoření konkurenceschopného jednotného evropského trhu v odvětví obrany a stejně tak pro zajištění interoperability, usnadnění spolupráce v rámci zbrojních programů, sdružování a sdílení projektů a pro udržitelnou interoperabilitu sil členských států, což jsou cíle, na jejichž základě se sníží i náklady na údržbu a provoz a zajistí optimální využití obranných schopností jednotlivých členských států při společných operacích;
33. připomíná, že narůstá počet nejednotných průmyslových norem pro produkty využívané k civilním a vojenským účelům; vyjadřuje politování nad malou úspěšností provádění dohod Severoatlantické aliance o normalizaci (STANAG) a jejich doporučení (STANREC); vyzývá Komisi a Evropskou obrannou agenturu, aby podporovaly používání uceleného souboru společných norem v oblasti obrany a zaváděly „hybridní

normy“ v oblastech dvojího využití; vyzývá členské státy, aby jejich budoucí kroky směřující k nastavení norem v oblasti obrany vycházely z civilních návrhů Komise a evropských normalizačních organizací;

34. vybízí členské státy, aby prozkoumaly možnosti, které skýtá Evropská obranná agentura, pokud jde o vypracování evropských norem pro vojenské produkty a aplikace, například co se týče stavby nemocničních plavidel nebo dálkově ovládaných vzdušných systémů;
35. vítá normalizační návrhy Evropské komise a vyzývá Evropskou radu, aby je vzala na vědomí a předložila v této oblasti konkrétní návrhy;
36. vyzývá členské státy, aby zjednodušily evropské certifikační postupy, jejichž součástí je vzájemné uznávání certifikací a rozvoj společných civilních a vojenských evropských certifikačních postupů;

Zajištění bezpečnosti dodávek

37. v souvislosti s restrukturalizací tohoto odvětví zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby nebyla ohrožena bezpečnost dodávek; vyzývá členské státy, Evropskou obrannou agenturu a Komisi, aby urychleně vyvinuly ucelený a ambiciózní režim zajištění bezpečnosti dodávek, který by se uplatňoval v celé EU, a to především v případě strategických materiálů a kriticky významných technologií, který by byl založen na systému vzájemných záruk a analýze rizik a potřeb a který by mohl být případně vybudován na právním základě stálé strukturované spolupráce;
38. naléhavě vyzývá členské státy, aby jako první krok k dosažení tohoto cíle plně využily potenciál obecných a souhrnných licencí podle směrnice 2009/43/ES o transferech produktů pro obranné účely v rámci EU a urychlily práce na realizaci rámcové dohody z roku 2006 o zabezpečení dodávek v případě naléhavých operačních potřeb;
39. vyzývá Evropskou obrannou agenturu a Komisi, aby předložily společnou strategii nezávislosti v oblasti kriticky významných technologií, především co se týče neomezeného přístupu k produktům sloužícím pro civilní a vojenské účely (zboží dvojího využití) a jejich dostupnosti, nových a klíčových základních technologií, jako je špičková mikroelektronika, nanoelektronika, umělá inteligence a fotonika, jejichž význam je nutno považovat za kritický pro mise SBOP; vyzývá členské státy, aby využily evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany pro posílení soběstačnosti EU v těchto klíčových oblastech;

Nový impuls pro spolupráci v oblasti vyzbrojování

40. vyzývá členské státy, aby řešily nadměrnost průmyslových kapacit, která je důsledkem klesající poptávky, zahájením nových společných projektů a aby se ve větší míře obracely na Evropskou obrannou agenturu, která není dostatečně využívána a financována, a aby se poučily z posledních společných operací, při nichž byly odhaleny určité nedostatky, např. v oblasti strategické a taktické vzdušné přepravy nebo vzdušného a vesmírného pozorování; doporučuje zejména, aby se rozvíjely klíčové základní technologie pro civilně-vojenské využití, kterých je ve většině členských států zoufalý nedostatek, např. pokud jde o některé dálkově pilotované letecké systémy (RPAS), a aby se současně

podporoval rozvoj špičkových technologií a uchovávání klíčových kompetencí v rámci Evropy; vybízí k tomu, aby se EU podílela na společných projektech pronájmem nebo zakoupením kapacit dvojího užití a případně získáním prototypů na základě veřejných zakázek;

41. s ohledem na předchozí zkušenosti se domnívá, že při sdílení činností souvisejících s vývojem a výrobou v rámci společných zbrojních programů je třeba přísně dodržovat zásadu účinnosti průmyslu a výkonnosti hospodářství, aby se zamezilo zdvojování úsilí a prudkému nárůstu nákladů;
42. vyzývá členské státy, aby při posuzování možností rozsáhlých akvizic technologií v oblasti obrany upřednostňovaly projekty v rámci EU a společné programy nebo nové technologie se základem v Evropě, které mohou podpořit evropský obchod, užší spolupráci i hospodářskou soutěž co do kvality a cen na světovém trhu v odvětví obrany;
43. naléhavě vyzývá Evropskou radu, aby pomocí stávajícího správního ujednání mezi Evropskou obrannou agenturou a Organizací pro vzájemnou spolupráci v oblasti vyzbrojování zajistila úspěšnou realizaci společných projektů a podpořila pevnější vazby mezi těmito dvěma organizacemi;
44. vyzývá Evropskou radu, aby Evropské obranné agentuře poskytla nutné prostředky k tomu, aby mohla v plné míře převzít svou institucionální úlohu v souladu s ustanoveními čl. 42 odst. 3 a článku 45 Smlouvy o EU; připomíná, že členské státy musí Evropské obranné agentuře naléhavě zajistit dostatečné financování, aby mohla plnit své poslání a úkoly v plném rozsahu; zastává názor, že nejvhodnější by bylo financovat personální a provozní náklady této agentury z rozpočtu Unie, a to počínaje nadcházejícím víceletým finančním rámcem;

Evropský výzkum a vývoj podpoří mise SBOP

45. konstatuje, že v důsledku hospodářské a finanční krize a škrťů v rozpočtech na obranu ve většině členských států hrozí riziko, že budou významným způsobem omezeny, zredukovány nebo opožděny programy téměř všech členských států zaměřené na výzkum a technologickou inovaci, což bude pravděpodobně nadále ovlivňovat evropský obranný průmysl a vědecký pokrok Unie v této oblasti; zdůrazňuje, že v této situaci hrozí, že dojde ke střednědobému a dlouhodobému úbytku pracovních míst a ke ztrátě průmyslových kapacit a know-how;
46. zdůrazňuje význam výzkumu a inovace v odvětví bezpečnosti a obrany a význam výzkumného programu Horizont 2020, zejména sedmé společenské výzvy věnované tématu „Bezpečné společnosti: ochrana svobody a bezpečnosti Evropy a jejích občanů“; zdůrazňuje, že je v této oblasti důležité podporovat mnohonárodní spolupráci mezi členskými státy a jejich příslušnými agenturami; domnívá se, že vzhledem k vysokému stupni důvěrnosti neodmyslitelně spjaté s výzkumem týkajícím se inovací pro obranný průmysl je nezbytné výzkum financovat s ohledem na skutečné potřeby; v této souvislosti se domnívá, že by měla být zvážena možnost vytvořit v rámci Společného výzkumného střediska institut evropské obrany a bezpečnosti;
47. vítá záměr Komise zahájit přípravy na provádění výzkumu financovaného z prostředků

EU, který bude podporovat mise SBOP, a vyzývá Komisi, aby na začátku nadcházejícího víceletého finančního rámce předložila konkrétní návrh, který bude těmto programům předcházet;

48. domnívá se, že výzkum a inovace související s evropskou technologickou a průmyslovou základnou obrany tvoří i nadále platný etický základ; podotýká, že jedna celá kapitola Lisabonské smlouvy se věnuje společné bezpečnostní a obranné politice, k čemuž patří výzkum obranných technologií a vypracování rámce společné obranné politiky; vyzývá členské státy a Evropskou obrannou agenturu, aby výrazně zvýšily kvantitu i kvalitu společných projektů v oblasti výzkumu a vývoje;
49. připomíná, že článek 179 SFEU ukládá Unii podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou z hlediska Smluv pokládány za nezbytné;
50. připomíná, že se evropští ministři obrany v listopadu 2007 dohodli na společných kritériích, na jejichž základě by byly výdaje na výzkum a technologie v oblasti obrany zvýšeny na 2 % všech výdajů na obranu a výdaje na výzkum a technologie v oblasti společné evropské obrany by se dostaly na úroveň 20 %;
51. podporuje pracovní skupinu pro obranný průmysl, která zahrnuje Evropskou komisi, Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a Evropskou obrannou agenturu (EDA), v jejím úsilí zajistit, aby výsledky výzkumu získané v rámci programu Horizont 2020 byly přínosem rovněž pro výzkum související s inovacemi v oblasti obrany, a optimalizovat součinnost mezi civilním a vojenským využitím; vyzývá rovněž k tomu, aby byly zváženy způsoby využití veřejného a soukromého financování prostřednictvím vytváření společných podniků v souladu s článkem 187 SFEU;
52. vybízí Evropskou obrannou agenturu, aby navázala na své dosavadní výsledky úspěšných společných investičních programů a aby spolupracovala s Komisí na zahájení programů v oblasti výzkumu a vývoje v souladu s článkem 185 Smlouvy o fungování EU;
53. zdůrazňuje význam součinnosti mezi civilním a vojenským výzkumem v oblastech s vysokou přidanou hodnotou; zdůrazňuje, že by mohla být prozkoumána možnost účinnějšího dvojího užití, a to s cílem sdílet náklady, neboť se jedná o odvětví, která přispívají k růstu a vytvářejí pracovní místa, přičemž bere v potaz skutečnost, že určité projekty jsou zaměřeny hlavně na civilní užití a jiné jsou samostatnými záležitostmi; zdůrazňuje dále, že by se tato součinnost mohla projevit také upevněním dodávek ze soukromých evropských zdrojů na odbytový trh;
54. vyzývá členské státy, aby vytvořily vhodnou platformu pro uvedení výzkumu v oblasti obrany do civilní sféry, a to se zaměřením na špičkové technologické aplikace; vyzývá členské státy, aby výzkum v oblasti obranných technologií zaměřily také na zvládání přírodních katastrof (za posledních 40 let se počet přírodních katastrof v Evropě zčtyřnásobil);
55. domnívá se, že by si obranný průmysl EU měl udržet vysokou míru inovace z vojenského i z civilního hlediska, a reagovat tak na všechny hrozby a problémy, kterým EU a členské státy budou muset čelit v příštích letech, a opírat se přitom o nejslibnější technologické pokroky, ať už specificky vyvinuté pro oblast obrany nebo pro civilní účely;

56. zdůrazňuje nutnost zajistit, aby byly výsledky výzkumu řádně chráněny společnou politikou duševního vlastnictví, a domnívá se, že úloha Evropské obranné agentury v této oblasti by se měla dále posílit s cílem umožnit v budoucnosti, již v rané fázi, technologickou a průmyslovou spolupráci mezi partnery EU;

Vesmír

57. je přesvědčen, že vesmírné odvětví přispívá ke strategické nezávislosti EU a že možnost členských států získat nezávislý přístup hraje v odvětví obrany a bezpečnosti zásadní roli; zdůrazňuje, že je důležité zachovat excelenci tohoto technologicky inovativního a výkonného průmyslu, aby byla zajištěna technologická nezávislost Evropské unie;

58. vítá vytvoření a rozvoj evropského satelitního systému (Galileo, Copernicus a EGNOS); zdůrazňuje, že vývoj takového systému bude znamenat významný podnět nejen pro kosmický průmysl, ale také pro nezávislost Evropy a poskytuje příležitost rozvinout zásadní součást průmyslové a technologické základny evropské obrany;

59. upozorňuje na to, že je nezbytné chránit evropskou kosmickou infrastrukturu vytvářením evropské kapacity pro pozorování a sledování vesmíru;

Informační a komunikační technologie a zabezpečení údajů

60. poukazuje na to, že digitální éra s sebou přináší nárůst problémů v oblasti bezpečnosti a zabezpečení infrastruktur a technologií, a proto zdůrazňuje, že je třeba zlepšit spolupráci a výměnu know-how jednak mezi členskými státy navzájem, jednak mezi Evropskou unií a jejími klíčovými partnery;

61. poukazuje na skutečnost, že je důležité vypracovat evropské normy v oblasti informačních a komunikačních technologií a kybernetické bezpečnosti a začlenit je do mezinárodních norem;

62. vyzývá Komisi a členské státy, aby vzájemně spolupracovaly s cílem zajistit, aby kybernetická bezpečnost byla klíčovým prvkem, který by proto měl být obzvlášť podporován prostřednictvím výzkumu a inovací v odvětví bezpečnosti a obrany a měl by být součástí krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé strategie;

63. žádá Komisi a členské státy, aby automaticky zohledňovaly otázky kybernetické bezpečnosti ve stávajících i budoucích evropských civilních či vojenských programech (Galileo, Copernicus, jednotné evropské nebe/SESAR atd.);

Posílení vnitřního trhu s obranným vybavením

64. připomíná, že členské státy musí urychleně posílit transparentnost a otevřenost svých trhů v oblasti obrany, a zdůrazňuje, že zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany má specifickou povahu, jelikož se dotýká klíčových zájmů vnitrostátní bezpečnosti, a že jej tudíž nelze klást na stejnou úroveň jako ostatní odvětví; vyzývá členské státy a Komisi, aby zajistily, že směrnice z roku 2009 o zadávání zakázek v oblasti obrany a o převodech budou řádně a uceleně prováděny, především co se týče případných výjimek z pravidel EU podle článku 346 SFEU, s cílem posílit jednotný trh díky zjednodušení pravidel pro

zadávání veřejných zakázek v odvětví obrany tam, kde je to vhodné;

65. naléhavě žádá Komisi, aby zintenzívnila své úsilí o zavedení rovných podmínek na trhu v odvětví obrany a omezila používání postupů narušujících trh jen na úplné minimum, které budou tvořit řádně odůvodněné výjimky; zdůrazňuje zejména nutnost posílit kontrolu státní podpory a naléhavě vyzývá členské státy, aby zvýšily míru transparentnosti při poskytování státních podpor a v rámci zadávání veřejných zakázek v odvětví obrany, a to jak vůči evropským orgánům a agenturám, tak vůči široké veřejnosti;
66. je znepokojen skutečností, že řada členských států hodlá koupit použité stíhací letouny F-16, aniž by evropským společností umožnila spravedlivou šanci uspět v hospodářské soutěži; domnívá se, že tato praxe je v rozporu s cílem Evropské rady posílit evropskou průmyslovou základnu obrany; připomíná těmto členským státům, že zásady nediskriminace a transparentnosti stanovené v Lisabonské smlouvě je třeba uplatňovat rovněž na prodej mezi vládami;
67. vyzývá členské státy, Evropskou obrannou agenturu a Komisi, aby spolupracovaly na postupném odbourávání požadavků na kompenzace a současně podporovaly včlenění průmyslu menších členských států do evropské technologické a průmyslové základny v oblasti obrany na jiném základě, než jsou kompenzace; vybízí členské státy, aby k dosažení tohoto cíle především v plné míře využily ustanovení směrnic o subdodávkách a obecných licencích;
68. zdůrazňuje, že by se při zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany mělo podporovat větší využívání inovativních způsobů provádění zadávacích řízení – k nimž patří zejména elektronické zadávání veřejných zakázek, zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a nastavení pobídek k výzkumu a vývoji –, neboť tyto inovativní postupy mohou být pro tuto oblast obzvláště vhodné a mohou hrát zásadní úlohu při omezování administrativní zátěže a snižování nákladů spojených se zadávacími řízeními; je přesvědčen, že je současně třeba zajistit ochranu práv duševního vlastnictví a know-how; naléhavě vyzývá členské státy, aby zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany využívaly strategicky a aby zavedly inovativní zásady přidělování zakázek založené na konceptu ekonomicky nejvýhodnější nabídky;
69. domnívá se, že veřejní a jiní zadavatelé v oblastech obrany a bezpečnosti by měli mít možnost využívat zvláštní postup zadávání veřejných zakázek, co se týče smluv, pokud je zapotřebí vyvinout inovativní výrobek či službu nebo provést inovativní práce a následně nakoupit výsledný materiál, služby či práce, které nelze zajistit pomocí řešení již dostupných na trhu;
70. zastává názor, že tento postup by zlepšil fungování vnitřního trhu, napomohl by rozvoji evropského trhu s obranným vybavením a evropské technologické a průmyslové základny obrany a podnítil by růst inovativních malých a středních podniků; zdůrazňuje, že tento postup byl již dohodnut v revidovaných směrnících o zadávání veřejných zakázek a o zadávání zakázek na veřejné služby, což veřejným zadavatelům umožnilo zakládat dlouhodobá inovační partnerství za účelem vývoje a následného nákupu nových, inovativních výrobků, služeb či prací, vytvořilo nezbytnou tržní poptávku a podnítilo rozvoj inovativních řešení, aniž by došlo k zamezení přístupu na trh;

71. vyzývá proto Komisi, aby tento vývoj zohlednila ve své zprávě o provádění, kterou má v souladu se směrnicí o zadávání zakázek v oblasti obrany (směrnice 2009/81/ES) předložit do 21. srpna 2016 Evropskému parlamentu a Radě, a aby tuto zprávu doplnila legislativním návrhem na změnu směrnice 2009/81/ES, jímž by byl pro dotčené smlouvy zaveden postup inovačních partnerství;
72. naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly také opatření k odstranění zdvojení a nadbytečné kapacity v tomto odvětví, a to prostřednictvím posílení spolupráce na vnitřním trhu; zdůrazňuje možné přínosy společného zadávání veřejných zakázek v podobě úspor z rozsahu a interoperability; poukazuje na to, že sdílením projektů se sníží náklady a umožní dlouhodobé investice;
73. připomíná, že zakázky zadávané v oblasti obrany a bezpečnosti jsou často z technického hlediska složité; zdůrazňuje, že v zájmu usnadnění přeshraničních nabídkových řízení je ve vhodných případech třeba přehodnotit zbytečné, neslučitelné nebo nepřiměřené technické požadavky, aby byly minimalizovány a pokud možno odstraněny překážky na jednotném trhu;

Evropská technologická a průmyslová základna v širších souvislostech

74. podotýká, že rozvoj životaschopné evropské technologické a průmyslové základny nutno chápat jako součást celosvětového trhu, a vybízí Komisi a Evropskou radu, aby k tomuto tématu přistupovaly s ohledem na celosvětové měřítko; domnívá se, že protekcionistická opatření by byla v rozporu s cílem zvýšit konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu;
75. vyjadřuje politování nad tím, že podmínky vzájemného přístupu na trh mezi USA a Evropou jsou stále nevyvážené, což v obranném průmyslu způsobuje nerovnováhu; žádá, aby bylo na obou stranách Atlantiku vynaloženo úsilí o skutečně reciproční přístup k veřejným zakázkám v oblasti obrany;
76. naléhavě vyzývá členské státy, aby přísně dodržovaly povinnosti stanovené ve společném postoji Rady 2008/944/SZBP, který vymezuje společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vybavení, a aby zaručily, že všechny žádosti o licence budou přísně posuzovány z hlediska všech osmi požadovaných kritérií; naléhavě vyzývá členské státy a EU, aby na mezinárodních fórech podnikly kroky, jimiž by podpořily větší transparentnost mezinárodních trhů s veřejnými zakázkami v oblasti obrany, s cílem posílit možnosti, jak kontrolovat globální toky obchodu se zbrojním vybavením, a to především na základě podpory Smlouvy o obchodu se zbraněmi; vyzývá členské státy, aby tuto smlouvu urychleně ratifikovaly, aby poté, co Parlament vysloví svůj souhlas, mohla vstoupit v platnost;
77. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, parlamentům členských států, předsedovi Parlamentního shromáždění NATO a generálnímu tajemníkovi NATO.

MENŠINOVÉ STANOVISKO

k návrhu zprávy o evropské technologické a průmyslové základně obrany
2013/2125(INI) AFET/7/12982

Výbor pro zahraniční věci, zpravodaj: Michael Gahler

Menšinová zpráva, kterou předložili poslanci EP za skupinu GUE/NGL Sabine Lösing, Willy Meyer a Nikolaos Chountis

Ve zprávě se uvádí, že radikální škrty investic v oblasti obrany by ohrozily evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany. Jako protiopatření se implicitně navrhuje zvýšit rozpočty na obranu, podpořit vývoz zbraní a posílit evropský vojensko-průmyslový komplex zřízením evropského trhu v odvětví obrany, v široké míře využívat evropské rozpočty pro financování vojenských záležitostí a prohloubit zbrojní spolupráci zejména na základě principu sdružování a sdílení.

Vznášíme proti této zprávě námitky, neboť:

- zkresluje realitu účelovým tvrzením, že snížení rozpočtu na obranu by mohlo představovat strategické nebezpečí;
- vnímá negativně fragmentaci evropského zbrojního odvětví, a vyzývá tudíž k restriktivnímu uplatňování článku 346 SFEU, což povede ke konsolidaci odvětví a významně přispěje ke vzniku evropského vojensko-průmyslového komplexu;
- vyzývá ke spojení civilního a vojenského výzkumu (a pro ně určených finančních prostředků) s cílem využívat civilní kapacity a rozpočty pro vojenské účely;
- militarizuje civilní politiky tím, že zdůrazňuje, že se politiky EU v oblasti průmyslu, v oblasti vesmíru a v oblasti výzkumu, mají rozšířit i na záležitosti obrany;
- vyzývá k tomu, aby náklady na zaměstnance a provoz Evropské obranné agentury byly hrazeny z rozpočtu Unie;

Požadujeme:

- radikální (chemické, biologické, radiologické a jaderné) odzbrojení na úrovni EU i na úrovni globální,
- nulové závazky/záruky týkající se vojenské pomoci, a to uvnitř i vně EU,
- realizaci všech činností výlučně v souladu s Chartou OSN a mezinárodním právem,
- přísné oddělení civilních operací od operací vojenských,
- civilní EU, důsledně civilní a mírový přístup k řešení konfliktů, oddělení civilních operací od operací vojenských, přesměrování vojenských výdajů na civilní účely.

9. 10. 2013

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Výbor pro zahraniční věci

o evropské technologické a průmyslové základně obrany
2013/2125(INI)

Navrhovatel (*): Jean-Pierre Audy

(*) Přidružený výbor – článek 50 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro zahraniční věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

Evropský parlament,

- s ohledem na hlavu V Smlouvy o Evropské unii (SEU), a zejména na její články 21, 42, 45 a 46, a dále na články 173, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190 a 352 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a protokol č. 10 (nový) této smlouvy,
- s ohledem na směrnici 2009/81/ES o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti,
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. dubna 2002 o evropském obranném průmyslu a ze dne 14. prosince 2011 o dopadu finanční krize na odvětví obrany,
- s ohledem na sdělení Evropské komise ze dne 24. července 2013 nazvané „Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti“ (COM(2013)0542), příslušná stanoviska Rady, zejména její prohlášení o posílení obranných a bezpečnostních kapacit, a různé závěry Evropské rady, zejména závěry ze dne 13. a 14. prosince 2012 o společné bezpečnostní a obranné politice,
- s ohledem na smlouvy z Lancaster House, a zejména na smlouvu o spolupráci v oblasti obrany a bezpečnosti uzavřenou mezi Francouzskou republikou a Spojeným královstvím

Velké Británie a Severního Irsku dne 2. listopadu 2010;

- s ohledem na návrh předsedy Hermana Van Rompuye věnovat zvláštní zasedání Evropské rady konané ve dnech 19. a 20. prosince 2013 otázkám bezpečnosti a obrany,
- s ohledem na články 48 a 50 jednacího řádu,

Úvod

1. domnívá se, že v kontextu měnícího se světa a nebývalé hospodářské a finanční krize musí být Evropané, jež spojují společné hodnoty a společný osud, schopni bránit území EU a měli by uznat svoji strategickou odpovědnost; je toho názoru, že by tudíž členské státy měly zejména posílit evropskou průmyslovou spolupráci s cílem zajistit strategickou nezávislost v nejvyšší možné míře tím, že vyvinou a vyprodukují účinné vojenské a bezpečnostní kapacity za použití nejvyspělejších technologií;
2. konstatuje, že v důsledku hospodářské a finanční krize a škrťů v rozpočtech na obranu ve většině členských států hrozí riziko, že budou významným způsobem omezeny, zredukovány nebo opožděny programy téměř všech členských států zaměřené na výzkum a technologickou inovaci, což bude pravděpodobně nadále ovlivňovat evropský obranný průmysl a vědecký pokrok Unie v této oblasti; zdůrazňuje, že v této situaci hrozí, že dojde ke střednědobému a dlouhodobému úbytku pracovních míst a ke ztrátě průmyslových kapacit a know-how;
3. vyzývá k lepší spolupráci a rozpoznání potřeb v oblasti obranných technologií, aby bylo možné zabývat se měnícími se hrozbami pro bezpečnost EU; domnívá se, že je důležité, aby členské státy zintenzivnily spolupráci, a vypořádaly se tak s výzvami v oblasti průmyslu, a poznamenává, že v důsledku rozpočtových omezení a rostoucí celosvětové konkurence jsou pro EU nezbytná vnitřní partnerství a jiná uskupení, jakož i sdílení úkolů;
4. domnívá se, že trvalá a konkurenceschopná průmyslová a technologická základna evropské obrany nutně vyžaduje: nezávislé posuzování a rozhodování; svobodné přijímání opatření; zabezpečení dodávek; a přístup k technologiím a odborné znalosti týkající se jejich používání;
5. poznamenává, že navzdory krizi a rozpočtovým škrťům evropští občané nadále požadují koordinaci a spolupráci v oblasti evropské obrany a průmyslu, které vnímají jako faktor zajišťující bezpečnost, účinnost a hospodárnost;
6. vítá návrh předsedy Evropské rady Hermana Van Rompuye vyzývající hlavy států nebo vlád, aby vymezily hlavní směry, obecné politické priority a harmonogramy pro EU v oblasti bezpečnosti a obrany, a zejména pokud jde o technologické a průmyslové základny;
7. uznává význam evropského obranného průmyslu pro inovaci a růst, jež přímo nebo nepřímo vytvářejí přibližně 400 000 pracovních míst v Unii; zdůrazňuje, že ačkoli evropské obranné hospodářství čelí několika problémům, je zapotřebí nový přístup, který se vyhýbá zdvojování a vede k větším úsporám z rozsahu a větší konkurenci v odvětví

průmyslu;

Průmyslová politika

8. domnívá se, že nadešel čas podporovat dobrovolný přístup k řešení roztržičnosti evropského průmyslového trhu v oblasti obrany a napomáhání jeho konsolidaci (a zahájení jeho harmonizace), pokud jde o nabídku a poptávku, pravidla a normy, a že je rovněž čas investovat do integrované a udržitelné průmyslové politiky založené na výzkumu, inovaci, rostoucí účinnosti využívání zdrojů, strategii v oblasti surovin, posilování malých a středních podniků a rozvoji regionálních sítí; plně podporuje úsilí Komise týkající se posílení vnitřního trhu v oblasti obrany a bezpečnosti na základě vhodné pomoci malým a středním podnikům, které hrají důležitou úlohu, pokud jde o inovaci, rozvoj specializovaných kapacit a o nejmodernější technologie a vytváření pracovních míst v rámci strategie „Evropa 2020“;
9. domnívá se, že používání evropských civilně-vojenských norem v odvětví obrany by výrazně zvýšilo spolupráci a interoperabilitu mezi evropskými armádami a zlepšilo konkurenceschopnost evropského průmyslu ve vznikajících technologiích;
10. domnívá se, že trhy v oblasti obrany by měly být uznány specifickými vzhledem ke kontrolám vývozu a povinnostem souvisejícím s nešířením zbraní a vzhledem k tomu, že se na ně vztahují požadavky na přísnou důvěrnost, k omezenému počtu společností dodávajících zboží na tyto trhy a ke skutečnosti, že poptávky přicházejí téměř výhradně od vlád;
11. domnívá se, že vytvoření a rozvoj konkurenceschopné evropské průmyslové základny v oblasti obrany by měly být jednou ze strategických priorit EU, jelikož by nejen povzbudily hospodářský růst a vytvořily vysoce kvalifikovaná pracovní místa, ale byly by také klíčovým prvkem kapacity Evropy, co se týče zajištění bezpečnosti jejich občanů a ochranu jejich hodnot a zájmů;
12. domnívá se, že odvětví obranného průmyslu je velmi specifické vzhledem k tomu, že vývoj výrobku v této oblasti trvá dlouho, že systémy je nutné zachovat v provozu i několik desetiletí, vzhledem k vysokým a rostoucím nákladům na programy a konečně ke skutečnosti, že uvádění výrobků na trh je silně závislé na vládách členských států;
13. podporuje potenciál a dvojího užití výrobků bezpečnostního a obranného průmyslu, a to zejména v oblasti vesmíru, námořnictva, letectví a telekomunikací; zdůrazňuje, že obranný průmysl je důležitou hnací silou vyspělých technologií, které budou později využity pro komerční účely;
14. vyzývá Evropskou radu, aby uznala, že evropská technologická a průmyslová základna obrany je nezbytná k zachování strategické nezávislosti v Evropě prostřednictvím výroby spolehlivého, účinného a vysoce kvalitního vybavení;
15. naléhavě žádá Evropskou radu, aby evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany podporovala všemi možnými prostředky, a především aby v tomto smyslu jasněji vymezila její rozsah, zejména pokud jde o zúčastněné strany, a to tím, že jim udělí zvláštní status evropského hospodářského obranného subjektu;

16. požaduje, aby evropské hospodářské obranné subjekty získávaly tento status v závislosti na přidané hodnotě, kterou Evropě skutečně přinášejí, jak z technologického, tak ze socioekonomického hlediska; domnívá se proto, že pouze tyto evropské hospodářské obranné subjekty by měly mít prospěch z evropských programů;
17. domnívá se, že by měla být uznána koncepce evropských hospodářských obranných subjektů a že by měla být splněna rozumná kritéria týkající se zaměstnanosti, vědecké a technologické odbornosti, rozhodování a výroby v rámci EU, a to za účelem jejich ochrany;
18. má za to, že by Evropané měli znovu zahájit zásadní klíčové programy a opírat se přitom více o nedostatečně využívanou a nedostatečně financovanou Evropskou obrannou agenturu; domnívá se, že je nezbytné využít poznatků z nedávných společných operací, které ukázaly silné stránky, ale také odhalily nedostatky, například v oblasti strategické a taktické vzdušné přepravy nebo vzdušného pozorování (zejména bezpilotní vzdušné prostředky) a vesmírného pozorování;
19. vyzývá členské státy, aby své technologické a průmyslové základny v oblasti obrany a svá střediska excelence rozvíjely okolo klíčových technologií a aby jim poskytly účinné mechanismy společné správy v rámci Evropské unie, a prohloubily tak vzájemné propojení těchto zařízení;
20. s ohledem na předchozí zkušenosti se domnívá, že při sdílení činností souvisejících s vývojem a výrobou v rámci společných zbrojních programů je třeba přísně dodržovat zásadu účinnosti průmyslu a výkonnosti hospodářství, aby se zamezilo zdvojování úsilí a prudkému nárůstu nákladů;
21. vyzývá členské státy a Komisi, aby minimalizovaly nadbytečné regulační překážky, zlepšily dialog mezi obrannými podniky a podpořily jejich racionalizaci s cílem umožnit jim získat vybavení, které nejlépe odpovídá jejich potřebám, pokud jde o výkonnost a náklady;
22. zastává názor, že problematiku evropského obranného průmyslu nelze omezovat na zřízení evropského trhu s obranným vybavením, a že je proto třeba umožnit využití mechanismů veřejné politiky za účelem zajištění rozvoje klíčových obranných technologií;

Zabezpečení průmyslových dodávek

23. zdůrazňuje, že v případě krize je v této oblasti zásadní zabezpečení dodávek; zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit konzultace mezi členskými státy v zájmu provádění dlouhodobé evropské politiky zabezpečení dodávek, zejména pokud jde o strategické materiály, a to prostřednictvím analýzy rizik a potřeb a prostřednictvím technologické a průmyslové kapacity;

Výzkum a inovace

24. zdůrazňuje význam výzkumu a inovace v odvětví bezpečnosti a obrany a význam výzkumného programu Horizont 2020, zejména sedmé společenské výzvy věnované

tématu „Bezpečné společnosti: ochrana svobody a bezpečnosti Evropy a jejích občanů“; zdůrazňuje, že je v této oblasti důležité podporovat mnohonárodní spolupráci mezi členskými státy a jejich příslušnými agenturami; domnívá se, že vzhledem k vysokému stupni důvěrnosti neodmyslitelně spjaté s výzkumem týkajícím se inovací pro obranný průmysl je nezbytné výzkum financovat s ohledem na potřeby; v této souvislosti si myslí, že by měla být zvážena možnost vytvořit v rámci Společného výzkumného střediska institut evropské obrany a bezpečnosti;

25. připomíná, že se evropští ministři obrany v listopadu 2007 dohodli na společných kritériích, na jejichž základě by byly výdaje na výzkum a technologie v oblasti obrany zvýšeny na 2 % všech výdajů na obranu a výdaje na výzkum a technologie v oblasti společné evropské obrany by se dostaly na úroveň 20 %;
26. podporuje pracovní skupinu pro obranný průmysl, která zahrnuje Evropskou komisi, Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a Evropskou obrannou agenturu (EDA), v jejím úsilí zajistit, aby výsledky výzkumu získané v rámci programu Horizont 2020 byly přínosem rovněž pro výzkum související s inovacemi v oblasti obrany, a optimalizovat součinnost mezi civilním a vojenským využitím; vyzývá rovněž k tomu, aby byly zváženy způsoby využití veřejného a soukromého financování prostřednictvím vytváření společných podniků v souladu s článkem 187 SFEU;
27. připomíná, že článek 179 SFEU ukládá Unii podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou z hlediska Smluv pokládány za nezbytné;
28. zdůrazňuje, že je třeba zkoumat možnosti spolupráce a sdílení v oblasti výzkumu a inovace na nejvyšší technické úrovni (zejména s ohledem na rostoucí investice v této oblasti ze strany rozvíjejících se ekonomik) a na základě společné politiky v oblasti duševního vlastnictví účinně chránit výsledky výzkumu v oblasti obrany, jež musí být řádně zabezpečeny; domnívá se, že by měla být zvážena případná úloha EDA v této oblasti; je toho názoru, že by EDA měla být schopná napomáhat v rané fázi budoucí technologické a průmyslové spolupráce mezi partnery EU;
29. zdůrazňuje význam součinnosti mezi civilním a vojenským výzkumem v oblastech s vysokou přidanou hodnotou; zdůrazňuje, přičemž bere v potaz skutečnost, že určité projekty jsou zaměřeny hlavně na civilní užití a jiné jsou svrchovanými záležitostmi, že by mohla být prozkoumána možnost účinnějšího dvojího užití, a to s cílem sdílet náklady, neboť se jedná o odvětví, která přispívají k růstu a vytvářejí pracovní místa; zdůrazňuje dále, že by se tato součinnost mohla projevit také upevněním dodávek ze soukromých evropských zdrojů na odbytový trh;
30. domnívá se, že cílem evropské průmyslové politiky v oblasti obrany by mělo být: optimalizovat potenciál členských států pomocí koordinace rozvoje, využívání a udržování řady schopností, zařízení, vybavení a služeb za účelem provádění celé škály úkolů, včetně těch nejnáročnějších; posilovat evropský obranný průmysl; podporovat spolupráci v oblasti výzkumu a technologií a rozvíjet programy spolupráce týkající se vybavení;
31. vyzývá členské státy, aby vytvořily vhodnou platformu pro uvedení obranného výzkumu do civilní sféry, a to se zaměřením na špičkové technologické aplikace;

32. vyzývá členské státy, aby výzkum v oblasti obranných technologií zaměřily také na zvládání přírodních katastrof (za posledních 40 let se počet přírodních katastrof v Evropě zčtyřnásobil);

Vesmír

33. je přesvědčen, že vesmírné odvětví přispívá ke strategické nezávislosti EU a že možnost členských států získat nezávislý přístup hraje v odvětví obrany a bezpečnosti zásadní roli; zdůrazňuje, že je důležité zachovat excelenci tohoto technologicky inovativního a výkonného průmyslu, aby byla zajištěna technologická nezávislost Evropské unie;
34. vítá vytvoření a rozvoj evropského satelitního systému (Galileo, Copernicus a EGNOS); zdůrazňuje, že vývoj takového systému bude znamenat významný podnět nejen pro kosmický průmysl, ale také pro nezávislost Evropy a poskytuje příležitost rozvinout zásadní součást průmyslové a technologické základny evropské obrany;
35. zdůrazňuje, že je nezbytné chránit evropskou kosmickou infrastrukturu vytvářením evropské kapacity pro pozorování a sledování vesmíru;

Informační a komunikační technologie a zabezpečení údajů

36. vyzývá členské státy a Komisi, aby zajistily, aby se součásti používané v odvětví informačních technologií a počítačové programy navrhovaly a vyráběly v EU v souladu se specifikacemi, jež odpovídají požadavkům EU na odolnost vůči kybernetickým útokům;
37. poukazuje na to, že digitální éra s sebou přináší nárůst problémů v oblasti bezpečnosti a zabezpečení infrastruktur a technologií, a proto zdůrazňuje, že je třeba zlepšit spolupráci a výměnu know-how jednak mezi členskými státy navzájem, jednak mezi Evropskou unií a jejími klíčovými partnery;
38. poukazuje na skutečnost, že je důležité vypracovat evropské normy v oblasti informačních a komunikačních technologií a kybernetické bezpečnosti a začlenit je do mezinárodních norem;
39. vyzývá Komisi a členské státy, aby vzájemně spolupracovaly s cílem zajistit, aby kybernetická bezpečnost byla klíčovým prvkem, který by proto měl být obzvlášť podporován prostřednictvím výzkumu a inovací v odvětví bezpečnosti a obrany a měl by být součástí krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé strategie;
40. žádá Komisi a členské státy, aby automaticky zohledňovaly otázky kybernetické bezpečnosti ve stávajících i budoucích evropských civilních či vojenských programech (Galileo, Copernicus, jednotné evropské nebe/SESAR atd.);

Spolupráce v oblasti interoperability

41. domnívá se, že je zásadní zajistit, aby obranné kapacity členských států mohly být optimálně využívány při společných operacích;
42. poukazuje na význam interoperability a zdůrazňuje, že standardizace bude mít pozitivní dopad na konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu, na účinnost vybavení

a na výši nákladů na údržbu a provoz;

43. vítá návrhy Evropské komise týkající se standardizace a vyzývá Evropskou radu, aby je vzala na vědomí a předložila v této oblasti konkrétní návrhy;

Technologie

44. domnívá se, že by si obranný průmysl EU měl udržet vysokou míru inovace z vojenského i z civilního hlediska, a reagovat tak na všechny hrozby a problémy, kterým EU a členské státy budou muset čelit v příštích letech, a opírat se přitom o nejnadějnější technologické pokroky, ať už specificky vyvinuté pro oblast obrany nebo pro civilní účely;
45. vyzývá členské státy, aby využily evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany pro posílení soběstačnosti Evropské unie v těchto klíčových oblastech infrastruktury;

Závěr

46. vyzývá Evropskou radu, aniž by zasahoval do legislativy, aby dala Evropské unii potřebný podnět a vymezila hlavní směry a obecné politické priority pro posílení evropské technologické a průmyslové základny obrany, která je zásadním nástrojem, jenž dává lidem a občanům Evropy, spojeným společným osudem, záruku míru a bezpečnosti, aby mohli hájit evropské hodnoty a postavení Evropy ve světě.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	7.10.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 38 -: 9 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Fabrizio Bertot, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Angelika Niebler, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Adina-Ioana Vălean
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Maria Badia i Cutchet, Antonio Cancian, António Fernando Correia de Campos, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Marian-Jean Marinescu, Alajos Mészáros, Mario Pirillo, Laurence J.A.J. Stassen
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Ramon Tremosa i Balcells

1. 10. 2013

STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ

pro Výbor pro zahraniční věci

k evropské technologické a průmyslové základně obrany
(2013/2125(INI))

Navrhovatelka: Ildikó Gáll-Pelcz

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Výbor pro zahraniční věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. upozorňuje na to, že v důsledku nedávného hospodářského poklesu zavedlo mnoho členských států určitý počet škrťů v rozpočtech určených na obranu; domnívá se, že současnou krizí lze využít jako příležitost k rozvoji integrované obranné politiky Unie, neboť může být impulsem k provedení ctižádostivých a významných reforem a k lepšímu využívání součinnosti; naléhavě proto vyzývá členské státy, aby zvýšily míru transparentnosti při poskytování státních podpor a v rámci postupů zadávání veřejných zakázek v odvětví obrany, a to jak vůči evropským orgánům a agenturám, tak široké veřejnosti;
2. připomíná, že Unie v globálních záležitostech tradičně působí jako civilní velmoc; připomíná tudíž, že evropský obranný průmysl by se měl v první řadě soustředit především na poptávku z vnitřního trhu; vyjadřuje v této souvislosti politování nad tím, že narůstá obchod se zbraněmi a obranným vybavením z Unie, které jsou prodávány autokratickým režimům v nestabilních oblastech světa; je přesvědčen, že tyto obchodní praktiky by nemusely prospívat bezpečnosti občanů žijících v regionech, které zbraně a obranné vybavení z Unie získávají, a stejně tak by mohly být komplikací, pokud jde o evropské a celosvětové bezpečnostní zájmy; naléhavě vyzývá členské státy, aby na mezinárodních fórech podnikly kroky, jimiž by podpořily větší transparentnost mezinárodních trhů s veřejnými zakázkami v oblasti obrany, s cílem posílit možnosti, jak kontrolovat globální toky obchodu se zbrojním vybavením;
3. připomíná, že členské státy musí urychleně posílit transparentnost a otevřenost svých trhů v oblasti obrany; zdůrazňuje, že musí být dále rozvíjena společná bezpečnostní a obranná politika; vyzývá proto členské státy, aby řádně provedly směrnici 2009/81/ES o veřejných

zakázkách v oblasti obrany a bezpečnosti s cílem posílit jednotný trh díky zjednodušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek v odvětví obrany tam, kde je to vhodné, a současně zohlednit rostoucí složitost zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, jež souvisí s mezinárodními misemi, což by vedlo k optimalizovaným specifikacím;

4. zdůrazňuje, že by se při zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany mělo podporovat větší využívání inovativních způsobů provádění zadávacích řízení – k nimž patří zejména elektronické zadávání veřejných zakázek, zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a nastavení pobídek k výzkumu a vývoji –, neboť tyto inovativní postupy mohou být pro tuto oblast obzvláště vhodné a mohou hrát zásadní úlohu při omezování administrativní zátěže a snižování nákladů spojených se zadávacími řízeními; je přesvědčen, že je současně třeba zajistit ochranu práv duševního vlastnictví a *know-how*; naléhavě vyzývá členské státy, aby zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany využívaly strategicky a aby zavedly inovativní zásady přidělování zakázek založené na konceptu ekonomicky nejvýhodnější nabídky;
5. domnívá se, že veřejní a jiní zadavatelé v oblastech obrany a bezpečnosti by měli mít možnost využívat zvláštní postup zadávání veřejných zakázek, co se týče smluv, pokud je zapotřebí vyvinout inovativní produkt či službu nebo provést inovativní práce a následně nakoupit výsledný materiál, služby či práce, které nelze zajistit pomocí řešení již dostupných na trhu; domnívá se dále, že takovýto postup by zlepšil fungování vnitřního trhu, napomohl by rozvoji evropského trhu s obranným vybavením a evropské technologické a průmyslové základny obrany a podnítil by růst inovativních malých a středních podniků; zdůrazňuje, že takovýto postup byl již dohodnut v revidovaných směrniciích o zadávání veřejných zakázek a o zadávání zakázek na veřejné služby, což veřejným zadavatelům umožnilo zakládat dlouhodobá inovační partnerství za účelem vývoje a následného nákupu nových, inovativních výrobků, služeb či prací, vytvořilo nezbytnou tržní poptávku a podnítilo rozvoj inovativních řešení, aniž by došlo k zamezení přístupu na trh; vyzývá proto Komisi, aby tento vývoj zohlednila ve své zprávě o provádění, kterou má v souladu se směrnicí o zadávání zakázek v oblasti obrany (směrnice 2009/81/ES) předložit do 21. srpna 2016 Evropskému parlamentu a Radě, a aby tuto zprávu doplnila legislativním návrhem na změnu směrnice 2009/81/ES, jímž by byl pro dotčené smlouvy zaveden postup inovačních partnerství;
6. naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly také opatření k odstranění zdvojení a nadbytečné kapacity v tomto odvětví, a to prostřednictvím posílení spolupráce na vnitřním trhu; zdůrazňuje potenciální přínosy společného zadávání veřejných zakázek v podobě úspor z rozsahu a interoperability; poukazuje na to, že sdílením projektů se sníží náklady a umožní dlouhodobé investice;
7. připomíná, že zakázky zadávané v oblasti obrany a bezpečnosti jsou často z technického hlediska složité; zdůrazňuje, že v zájmu usnadnění přeshraničních nabídkových řízení je ve vhodných případech třeba přehodnotit zbytečné, neslučitelné nebo nepřiměřené technické požadavky, aby byly minimalizovány a pokud možno odstraněny překážky na jednotném trhu;
8. zdůrazňuje, že podpora evropské technologické a průmyslové základny v oblasti obrany je dalším prvkem směřujícím k dokončení jednotného trhu a že díky ní mohou vzniknout

udržitelná pracovní místa pro občany zaměstnané v obranném průmyslu;

9. vyzývá Evropskou obrannou agenturu a Komisi, aby spolupracovaly s cílem podpořit začlenění průmyslových sektorů menších členských států do evropské technologické a průmyslové základny obrany jiným způsobem než na základě kompenzačních dohod;
10. konstatuje, že roztržitost evropského trhu v oblasti obrany omezuje schopnost malých a středních podniků prodávat své výrobky; zdůrazňuje, že pro malé a střední podniky je důležitá možnost podílet se na procesu vytváření produktů v odvětví obranného vybavení, a to jak vojenského vybavení, tak nemateriálních produktů, jako jsou software a technologie; konstatuje, že využívání společných standardů v odvětví obrany zaměřených na oblasti, v nichž doposud neexistují standardy vnitrostátní, by posílilo spolupráci a interoperabilitu;
11. naléhavě žádá členské státy, aby podněcovaly spolupráci mezi předními společnostmi v odvětví obrany a univerzitami; zdůrazňuje, že prostřednictvím této spolupráce lze rozšířit univerzitní znalostní základnu;
12. vyzývá členské státy a Komisi, aby napomáhaly snahám o využití technologií a inovací pocházejících z obranného průmyslu pro nevojenské účely a o výrobu civilních produktů a aplikací s cílem posílit technologicky vyspělá odvětví na vnitřním trhu;
13. zdůrazňuje, že v členských státech je zapotřebí posílit financování výzkumu a vývoje, aby bylo možné v oblasti obrany úspěšně konkurovat výrobcům ze třetích zemí; konstatuje, že inovace a technologický vývoj mohou přinést zlepšení i v jiných oblastech lidského života;
14. vyzývá Komisi a členské státy, aby vzájemně spolupracovaly za účelem zajištění kybernetické bezpečnosti jako jednoho z hlavních pilířů obranné a bezpečnostní strategie; současně připomíná, že vzhledem ke globálnímu rozměru internetu čelí digitální vnitřní trh čím dál tím větším bezpečnostním rizikům a důrazný a koordinovaný přístup by mohl přispět k boji proti hrozbám – například pro bezpečnost transakcí – které mohou vážně podřývat důvěru spotřebitelů v digitální vnitřní trh.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	30.9.2013
Výsledek konečného hlasování	+ : 19 - : 11 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Preslav Borissov, Jorgo Chatzimarkakis, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Anna Maria Corazza Bildt, Christian Engström, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Mitro Repo, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Susy De Martini, Tamás Deutsch, Kinga Gál, Ildikó Gáll-Pelcz, María Irigoyen Pérez, Ádám Kósa, Morten Løkkegaard, Roberta Metsola, Marc Tarabella, Wim van de Camp, Patricia van der Kammen

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	24.10.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 40 -: 12 0: 7
Členové přítomní při konečném hlasování	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Susy De Martini, Mark Demesmaecker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Sophocles Sophocleous, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Boris Zala
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Kinga Gál, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Doris Pack, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Janusz Władysław Zemke